

P á l y a m ű

az Országos Bírószági Hivatal elnökének 56.E/2022. (II.17.) OBHE számú
határozatával

2022. április 11. napjáig terjedő beérkezési határidővel meghirdetett
Gyulai Törvényszék elnökhelyettesi állására benyújtott pályázathoz

dr. Csepregi-Matus Éva
Gyula, 2022. április 08.

Tartalomjegyzék

Előszó	1
I. Bevezetés	3
II. Időszerű ítélkezés	6
III. Magas színvonalú ítélkezés.....	13
IV. Képzési rendszer fejlesztése, együttműködés a többi hivatásrenddel.....	15
V. Racionális létszámgazdálkodás	21
VI. Korszerű munkakörnyezet, tárgyi feltételek biztosítása	22
VII. Támogató Informatika	24
VIII. A bírósági szervezet integritása, ítélkezési és igazgatási munka átláthatósága	26
IX. A bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése	28
X. Biztonság.....	29
XI. Összegzés	30
Zárszó.....	31

E l ő s z ó

A bírósági vezetői állásokra benyújtott pályaművek kereteit a pályázat kiírójának szempontjai és a Bszi. előírásai határozzák meg. Figyelemmel kell lenni továbbá a bírósági vezetőkre vonatkozó egyéb szabályozókra is. A pályaművemet ennek mentén készítettem el. Ugyanakkor ki szeretnék térni az elmúlt hat évben megvalósult azon eredményekre is, melyeket korábbi pályázatomban célul tűztam ki és munkatársaim segítségével közösen elértünk.

A legtöbben nem születünk vezetőnek, és legtöbbször nem is tanuljuk ezt a „szakmát”. Útközben, számos nehézségen keresztül válunk vezetővé, és gyakran csak utólag, visszatekintve látjuk át és értjük meg a folyamatot. Vezetőként mi is tisztában vagyunk azzal, hogy a kritikus helyzetekben ösztönösen, az évek során berögződött minták alapján döntünk és viselkedünk: egyszer helyesen, máskor helytelenül.

Az elmúlt 6 évben úgy érzem, hogy rengeteget tanultam, folytonosan törekedtem a fejlődésre. Hoztam jó döntéseket és minden bizonnyal rosszat is. Egy valamit biztosan tudok, hogy igyekeztem minden tőlem telhetőt megtenni annak érdekében, hogy a korábban megkapott bizalmat jó cél érdekében használjam, segítve, támogatva kollegáimat és a törvényszék elnökének olyan háttérrel nyújtani, amely segíti vezetői céljainak hatékony megvalósításában.

Meggyőződésemm, hogy az igazgatási vezetői feladatok ellátása sem kizárólag adminisztratív jellegű feladat. Vezetői hitvallásom alapgondolata változatlanul, hogy a pozíció betöltése elsősorban szolgálat kell, hogy legyen. Ezt mindvégig szem előtt tartottam az elmúlt időszakban is. Azon kell dolgoznunk, hogy tudásunk legjava mellett saját magunk legjavát adjuk.

A vezető meghatározó szerepet játszik a közösség életében. Céлом, hogy a veszélyhelyzet elmúltával újból szerephez jussanak azok a közösségi programjaink, amelyek hozzájárultak a munkahelyünkön lévő emberi kapcsolatok ápolásához. Nélkülözhetetlennek tartom, hogy az egymás iránti tisztelet, megértés, türelem és szeretet képezze az alapját munkahelyünkön is a kollegiális légkörnek. Pályázatom kedvező elbírálása esetén változatlanul arra fogok törekedni, hogy munkámat erős szakmaiság jellemezze, melyet a kollégáimmal való szoros kapcsolattartási rendszer erősít. Kiemelten fontosnak tartom a belső és a külső kommunikációt egyaránt.

Céлом továbbá, hogy a veszélyhelyzet elmúltával visszaálljon a személyes kommunikáció elsődlegessége, hiszen a közvetlenség nélkülözhetetlen eleme az információ áramlásának.

Vallom és hiszem továbbá, hogy a hatékony vezetés alappillére az együttműködés, nem csak a vezetőtársakkal, hanem valamennyi munkatárssal. Fontos, hogy a felmerülő kérdések, problémák megtalálják az utat a vezetéshez.

Az elmúlt hat évben kiemelt figyelmet fordítottam arra, hogy a hozzám forduló kollegákat nyitott ajtóval várjam és tolmácsoljam a felmerülő igényeket, kéréseket – szükség esetén már megoldási javaslattal - a törvényszék elnöke felé.

Maradéktalanul osztom a Gyulai Törvényszék elnökének az átláthatóság, mint kiemelt célkitűzés megvalósításával kapcsolatos elképzeléseit is. Ehhez kapcsolódóan változatlanul fontosnak tartom az átlátható vezetést. Biztosítani kell, hogy a kollegák ismerjék és megértsék egy-egy döntés hátterét, legyen lehetőségük az ezzel kapcsolatos véleményük megformálására és lehetőség szerinti megvitatására.

Álláspontom szerint az időszerű és megalapozott ítélkezés, a magas színvonalú munkavégzés, valamint az utánpótlás nevelésének elengedhetetlen eleme a hatékony képzési rendszer. A Gyulai Törvényszék oktatási terve, rendszere az elmúlt években jelentős átalakuláson ment keresztül, melynek kialakításában oktatásfelelősként jelentős szerepet vállaltam, a kollégiumvezetők szakmai segítségével mellett, melyet ezúton is köszönök.

A vezető feladata megtalálni és maradéktalanul kiaknázni a szervezetben az ott dolgozó munkatársakban rejlő kreativitást. A képzések előadóinak felkérése során a legszélesebb körben igyekeztem kollégáimnak lehetőséget biztosítani a közreműködésre. Figyelemmel kísértem a szakjogászképzésben résztvevőket és a különböző felsőoktatási intézményben tovább tanuló kollegákat, így felmérve az esetleges jövőbeli témaköröket és a hozzájuk kapcsolódó előadókat.

A törvényszék elnökével az elmúlt hat évben sikerült egy rendkívül eredményes, közös értékrenden és szakmai együttműködésen alapuló munkakapcsolatot kialakítanunk, amelyet a kölcsönös tisztelet és bizalom erősít. Pályázatom kedvező elbírálása esetén változatlanul azon fáradoznék, hogy teljesüljön közös célunk, amely egy olyan bírósági szervezet, ahol valamennyi bíró és igazságügyi alkalmazott jól érzi magát és önmagukkal és a szervezettel szemben is kialakul az az igényük, hogy minél magasabb színvonalon teljesítsenek.

I. Bevezetés

Az elnökhelyettesi pályázatom benyújtására az Országos Bírószági Hivatal elnöke által meghatározott stratégiai célok, az elnökhelyettesi tisztségre vonatkozó jogszabályi rendelkezések, az Országos Bírószági Hivatal elnökének 6/2015. (XI.30.) OBH utasítása, a Gyulai Törvényszék Szervezeti- és Működési Szabályzatból adódó feladat- és felelősségi köröknek, az elnök úr pályaműve, illetve az abban kitűzött közép és hosszú távú tervek figyelembevételével nyújtom be.

A Gyulai Törvényszék elnöke pályaművében meghatározta a vezetési elveit a Gyulai Törvényszék, illetve annak illetékességi területén működő bíróságok egyedi sajátosságait is szem előtt tartó, a bíróságok működésével összefüggő rövid és hosszú távú terveit és azok megvalósításának ütemezését.

Ezek a következők:

- Időszerű ítélkezés
- Szakszerű ítélkezés
- Racionális létszámgazdálkodás
- Korszerű munkakörnyezet
- Támogató informatika
- Biztonság
- Átláthatóság
- Hatékonyság

A pályaműben meghatározott irányokkal, közép és hosszú távú tervekkel, illetve vezetési szempontokkal messzemenően egyetértek, azokat minden tekintetben támogatom.

Az igazgatási vezetőknek ugyanakkor a jogszabályok által előírt feladatok mellett folyamatosan feladatát képezi, hogy a szervezetet ért külső és belső befolyásoló tényezőket folyamatosan figyelemmel kísérik, és ehhez alkalmazkodva a problémákat úgy igyekezzenek kezelni és megoldani, hogy ebből a dolgozók a lehető legkevesebbet érezzék meg és egy biztonságos, korszerű munkakörnyezetben hatékonyan végezhessék munkájukat. Meggyőződésem, hogy ennek kiváló próbatétele volt az új típusú koronavírus megjelenése és elterjedése, amely során a hatékony védekezés érdekében meghozott elnöki intézkedések és az azok haladéktalan végrehajtására tett erőfeszítések kivétel nélkül ezen célt szolgálták.

Az elnökhelyettes tisztségének jogszabályi kerete, hatásköre szerepe a törvényszéken

A törvényszék elnökhelyettesének feladatát Magyarország Alaptörvénye, a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. Törvény (Bszi.), a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló, 2011. évi CLXII. törvény (Bjt.), valamint a Gyulai Törvényszék Szervezeti és Működési Szabályzata rögzíti. A bírósági vezető és az elnök feladatait a Bszi. 118-120. §-aiban foglaltak határozzák meg. Irányadóak továbbá az Országos Bírósági Hivatal elnöke által hozott szabályzatok, ajánlások, különös figyelemmel a 6/2015. (XI. 30.) OBH utasításra.

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. Törvény 123. § (1) bekezdése alapján az elnökhelyettes a bíróság elnökét akadályoztatása esetén – ideértve azt az esetet is, ha a tisztség nincs betöltve – teljes jogkörrel helyettesíti, és ellátja a bíróság szervezeti és működési szabályzata szerint hatáskörébe utalt igazgatási feladatokat.

A 6/2015. (XI.30.) OBH utasítás 25.§ (1) bekezdése határozza meg az ítélőtábla és a törvényszék elnökének feladatait. A (4) bekezdés rögzíti, hogy a törvényszék elnökét akadályoztatása esetén – ideértve azt az esetet is, ha a tisztség nincs betöltve – az elnökhelyettes teljes jogkörrel helyettesíti és ellátja a bíróság szervezeti és működési szabályzata szerint hatáskörébe utalt, az állandó jelleggel átruházott igazgatási feladatokat, valamint az OBH elnöke által rábízott és elrendelt egyéb igazgatási feladatokat.

Az elnökhelyettesnek - a törvényszék elnökének általános helyettesítésén túlmenően - a Gyulai Törvényszék hatályos szervezeti és működési szabályzatában foglalt azon feladatokat is el kell látnia, amit ezen szabályzat a hatáskörébe rendel azonban az elnök igazgatási jogkörébe tartozó egyes feladatait helyettesére, vagy más vezetőre állandó, illetve eseti jelleggel átruházhatja.

A szervezeti és működési szabályzat szerint, állandó jelleggel törvényszék elnökhelyettesére átruházott teendők:

- az oktatási felelős tevékenységének ellátása, amelynek során elvégzi különösen a bírák és az igazságügyi alkalmazottak központi oktatásának tervezését, szervezését, a kollégiumvezetők javaslatainak figyelembevételével, oktatási terv alapján; szervezi és végrehajtja a bírák képzésének, a fogalmazók, a titkárok oktatását ezen belül az igazságügyi alkalmazottak bírósági ügyviteli vizsgájára felkészítő képzését és a vizsgáztatást,
- a bírák és az igazságügyi alkalmazottak képzésével kapcsolatos távollétek figyelemmel kísérése,

- a tanulmányi szabadságok kiadása a jogszabályokban, a közjogi szervezetszabályozó eszközökben, a tanulmányok támogatására vonatkozó törvényszéki szabályzatban, foglaltaknak megfelelően,
- ellenőrzi és biztosítja a nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól rendelkező törvény alapján fennálló dohányzási tilalmak betartását a törvényszékre beosztott illetőleg kinevezett bírákra és igazságügyi alkalmazottakra vonatkozóan,
- a bírósági szervezet integritásával kapcsolatos feladatok szervezése és felügyelete,
- a büntető ügyek intézésének igazgatási felügyelete,
- a büntető ügyszakban a folyamatban lévő ügyek eljárási határidejének, és ügyviteli szabályainak megtartása, ésszerű határidőn belüli befejezések ellenőrzése,
- a büntető ügyszakot érintő közérdekű bejelentések intézése és az igazgatási panaszok intézése,
- a bűnjelkezelés igazgatási felügyelete,
- az igazságügyi szakértőkkel kapcsolatos feladatok ellátása,
- a jogszabályok, szakkönyvek, folyóiratok beszerzésének koordinálása, ideértve ezek elektronikus változatait is,
- a kollégiumvezető-helyettest, a törvényszéki titkárokat, a járásbírói elnököket, elnökhelyetteseket a cégügyek és civil szervezetek nyilvántartási ügyei csoportja csoportvezetőjét, az informatikai osztály vezetőjét, valamint a biztonsági csoport vezetőjét illetően a rendes szabadság kiadása,
- a más vezetők által elkészített szabadságolási tervek jóváhagyása a szabadságok tényleges kiadása előtt,
- a minősített adatok kezelésével kapcsolatos feladatok ellátása, ideértve Mavtv. szerinti a biztonsági vezetői teendőket is,
- a vagyonnyilatkozatokkal kapcsolatos feladatok ellátása, a vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettséggel kapcsolatos munkáltatói jogkör gyakorlása,
- gondoskodik a Bírósági Határozatok Gyűjteményével kapcsolatos feladatokról
- ellátja az iratkezelés felügyeletét,
- az iratselejtezés szervezése és ellenőrzése,
- a határozatok anonimizálásának felügyelete,
- a könyvtár felügyelete,
- az ülnökökkel kapcsolatos feladatok ellátása,
- esélyegyenlőségi terv készítése, esélyegyenlőségi referens felkérése, valamint tevékenységének felügyelete

Pályaművemben ezt követően az Országos Bírósági Hivatal elnökének stratégiai céljai, valamint a Gyulai Törvényszék elnökének ehhez kapcsolódó további céljai mentén kívánom kifejezni saját elképzeléseimet, terveimet, javaslataimat.

II. Időszerű ítélezés

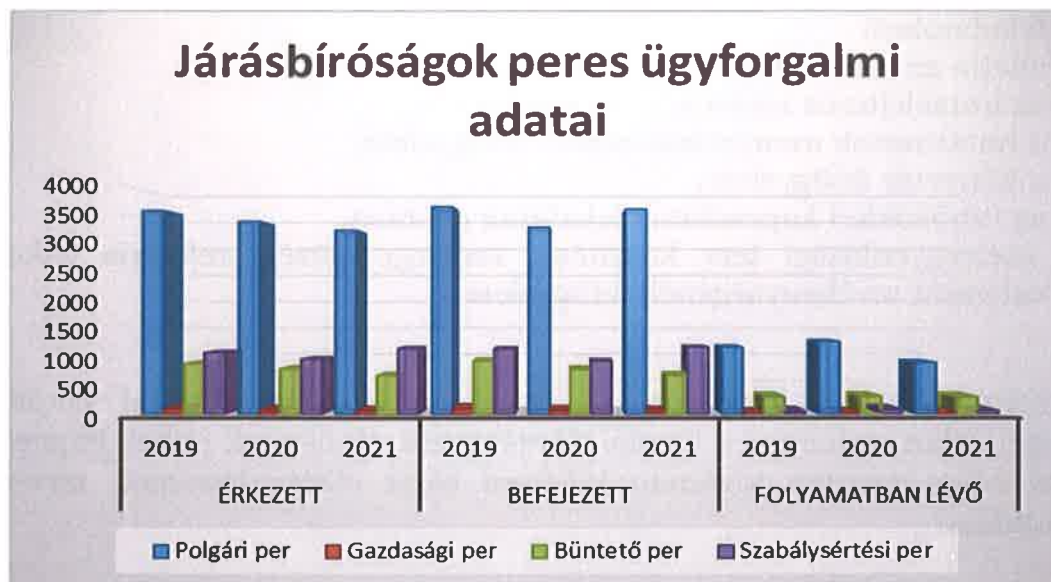
Ügyforgalmi adatok

Az ügyérkezés külső objektív körülményektől függ, a törvényszéknek nincs ráhatása, nem a működésének eredményét tükrözi. Függ a jogszabályváltozásoktól (új eljárásjogi kódexek) a társszervek aktivitásától, az ügyfelek perindítási hajlamától és az elmúlt időszakban a veszélyhelyzet is befolyásoló tényezőként jelentkezett.

A Gyulai Törvényszék területén 2020. évben folytatódott az előző évekhez hasonlóan az érkezett ügyek számának csökkenése, azonban 2021. évben az ügyérkezés csökkenése megállt és 10,1 %-os emelkedésnek indult, amely országosan a harmadik legmagasabb arány. Ugyanakkor rögzíteni kell, hogy a növekedést a nemperes ügyérkezés emelkedése okozta, a peres ügyérkezés az előző évi 99,5 %-a. Kiemelendő ezzel együtt, hogy a peres ügyérkezés csökkenése országos tendencia és a viszonylagos csökkenés a Gyulai Törvényszék területén a második legkisebb.

2021. évben 6,8 %-al nőtt a Gyulai Törvényszék részesedése az érkezett ügyek számából, így az országos részesedésünk a 12. legmagasabb a 20 törvényszék közül.

Az érkezésre és befejezésre vonatkozó adatok tükrözik, hogy 2021. évben is teljesült a törvényszék elnökének az a vezetői elvárása, hogy a befejezett ügyek száma legalább érje el a tárgydőszakban érkezett ügyek mennyiségét. Az eredmény összességében +1,7 %, peres ügyek körében +6,4 %, míg a nemperes ügyeket tekintve +0,86 %.

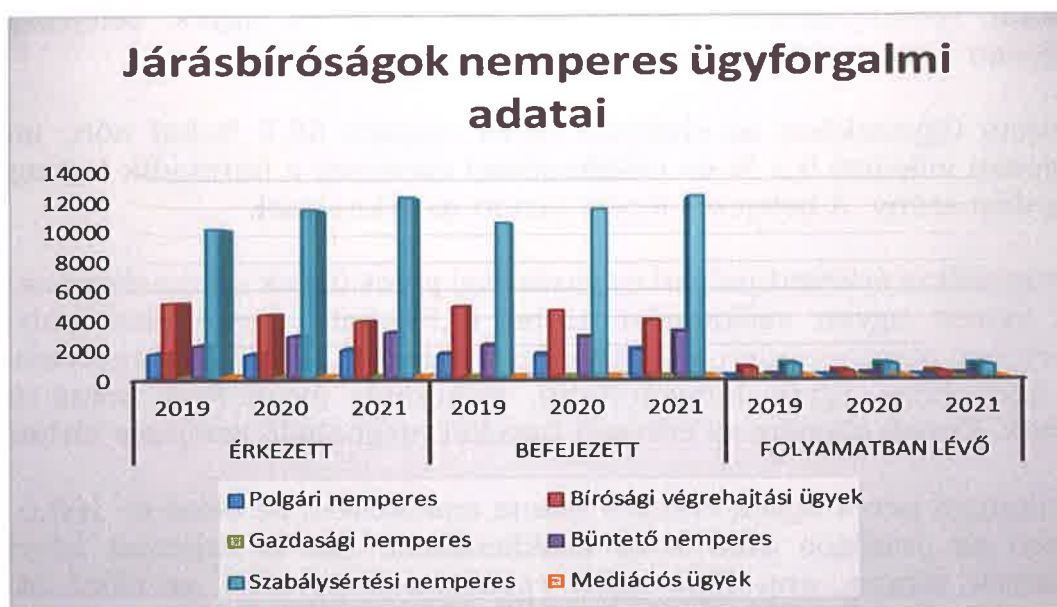
2021. évben a Gyulai Törvényszék területén lévő járásbíróságokon az ügyérkezés 103,1 %-a volt a 2020-as évinek. A befejezések száma meghaladta az előző évit.

A büntető ügyszakban a peres érkezés 14,7 %-os csökkenést mutatott, ugyanakkor a befejezés követte a növekedést, sőt meg is haladta, ennek eredményeként a folyamatban lévő ügyek száma csökkent.

Az összes büntető ügyet tekintve a 2,9 %-os érkezés emelkedéssel szemben a befejezés 6,9 %-kal nőtt, így a folyamatban lévő büntető peres és nemperes ügyek száma 89,7 %-ra csökkent.

A szabálysértési ügyszak a peres ügyek 13,5 %-os érkezésének növekedése mellett 65,2 %-ra, míg a nemperes szabálysértési ügyek 7,8 %-os növekedésével szemben 92,7 %-ra csökkentette a folyamatban lévő ügyek számát.

A civilisztikai ügyszakokban, a Gyulai Törvényszék területén működő járásbíróságokra 2021. évben 3,2 %-kal érkezett kevesebb ügy. A polgári nemperes ügyek 20,2 %-os növekedése, illetve a gazdasági perek kivételével minden ügýtípusnál csökkenés következett be az ügyszámban. Kiemelést érdemel, hogy a csökkentebb számú ügyérkezés mellett, bíráink és bírósági titkáraink a korábbiaknál nagyobb arányban növelték a befejezések számát, 11,4 %-kal. Ennek eredményeként a folyamatban maradt ügyek száma összességében 24,9 %-kal csökkent. A csökkenés valamennyi ügýtípust érintette.

A törvényszéki elsőfokú ügyérkezés 2021. évben valamennyi ügyfajtaát együttesen tekintve országosan 6,0 %-al csökkent az előző évi adatokhoz hasonlítottn. Ezzel szemben a Gyulai Törvényszék elsőfokú érkezése 36,2 %-kal növekedett. Az összességében kiugró érkezést az érdemi cégügyek számának emelkedése okozta.

Ezen belül a peres adatokat tekintve az országos 19,8 %-os csökkenéssel szemben, törvényszékünknel szinten maradt az érkezés, csupán 0,3 %-os csökkenést mutat.

A Gyulai Törvényszéknél kiemelkedő volt a peres ügyek befejezésének országosan legnagyobb arányú 24,5 %-os növekedése.

A büntető ügyszakban az elsőfokú peres érkezés 55,5 %-kal nőtt, ami az országosan jellemző 9,2 %-os csökkenéssel szemben a harmadik legnagyobb növekedési arány. A befejezés lépést tartott az érkezéssel.

A törvényszékre érkezett polgári és gazdasági peres ügyek számaránya az előző évhez képest ugyan csökkenést mutat (7,5%-kal), ugyanakkor súlyszám tekintetében majdnem eléri a korábbi évi összesített adatot, ami egyértelműen arra utal, hogy egyre bonyolultabb, nehezebb megítélésű peres ügyek érkeznek. Ennek ellenére az érkezett ügyeket meghaladó befejezés történt.

A munkaügyi peres ügyek érkezés száma emelkedett, az előző év 103,5 %-a, szemben az országos 33,6 %-os csökkenéssel. Ezt az érkezést követte a befejezések száma, ami több mint egyharmadával több az előző évinek, országos arányban a második legnagyobb.

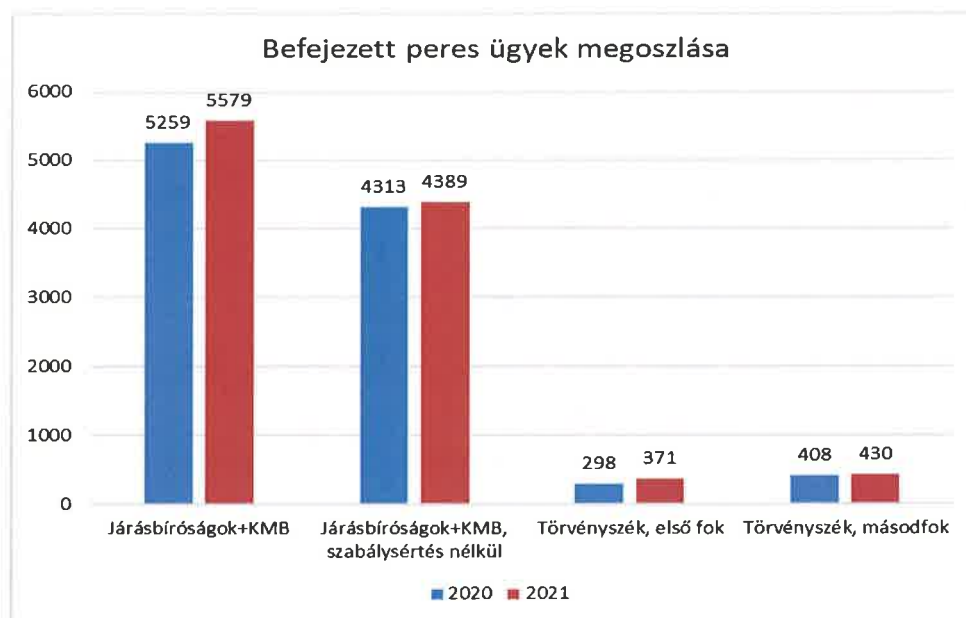
A törvényszéki másodfokú ügyérkezés 2021.évben valamennyi ügyszakot tekintve peres ügyek tekintetében 32,8 %-kal, míg a nemperes ügyek között 12,0 %-kal nőtt, ami az országos adatok többszöröse. A befejezett másodfokú peres ügyek száma törvényszékünkön 5,4 %-kal lett több, az országos 0,6 %-os adattal szemben.

A büntető peres érkezés tekintetében 43,5 %-os emelkedés volt megfigyelhető, amely arányában országosan a harmadik legmagasabb. A befejezések ennek ellenére követték az érkezést.

A civilisztikai ügyszakokban a másodfokú peres érkezés polgári ügyek körében 26,3 %-al nőtt, azonban ez az emelkedés a nemperes ügyeknél 19 %, ami országosan a második legmagasabb. A befejezett másodfokú ügyek száma ugyan nem érte el az érkezést, ellenben a befejezett polgári és gazdasági nemperes ügyek aránya az előző évi adatokat 20,7 %-al haladta meg, ami az országos arány közel ötszöröse.

A Gyulai Törvényszék időszerűségi mutatói évek óta kiválóak.

Általánosan megfogalmazott elvárás a törvényszék kollégiumaira és járásbíróságaira vonatkozóan is, hogy adott naptári évben – negyedévenként vizsgálva - a befejezett ügyek száma legalább érje el az érkezett ügyek számát, és mindez a folyamatban levő ügyek legalacsonyabb száma mellett valósuljon meg.

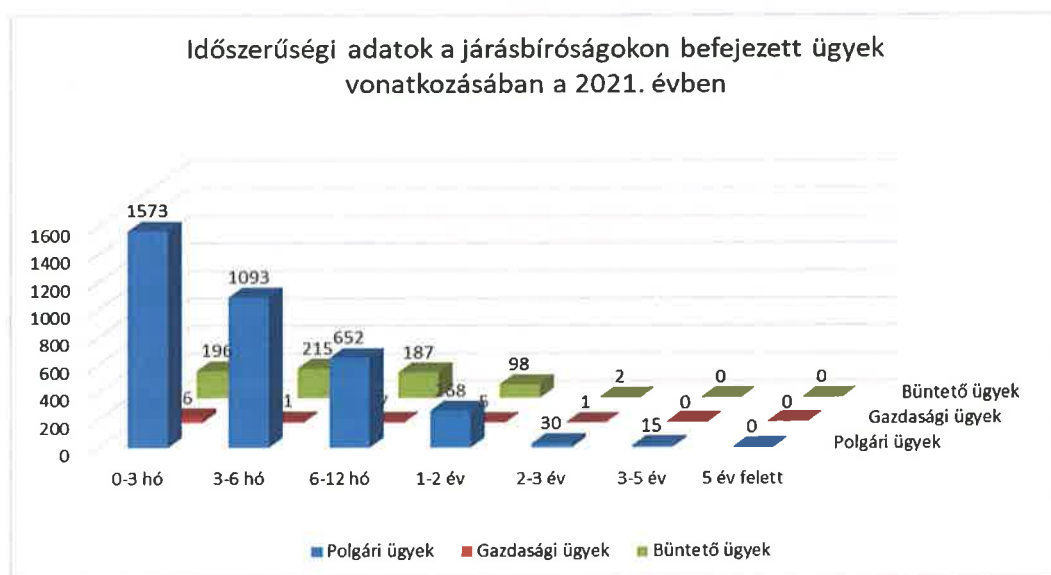
Az fenti diagramm alapján látható, hogy a 2021-es évben a Gyulai Törvényszék területén 11,4 %-al több ügy fejeződött be az előző évinél. A befejezett ügyek számarányának növekedése teljeskörű volt. Ez országosan az 5. legmagasabb arányú növekedés.

A Gyulai Törvényszéken, valamint a járásbíróságokon az elhúzódó pertartamú ügyek száma mind a befejezést, akár az év végén folyamatban maradt ügyek számát, illetőleg ezek arányát tekintve csekély. Ennél fogva igazgatási intézkedésként továbbra is csupán az erről szóló adatok folyamatos figyelése indokolt. A korábbi évekhez hasonlóan 2021. évben is érvényre jutottak a Gyulai Törvényszék elnökének azon igazgatási intézkedései, amelyek a hatékony és időszerű ítélkezés megőrzését biztosítják. Ezek közül a legfontosabbak az alábbiak.

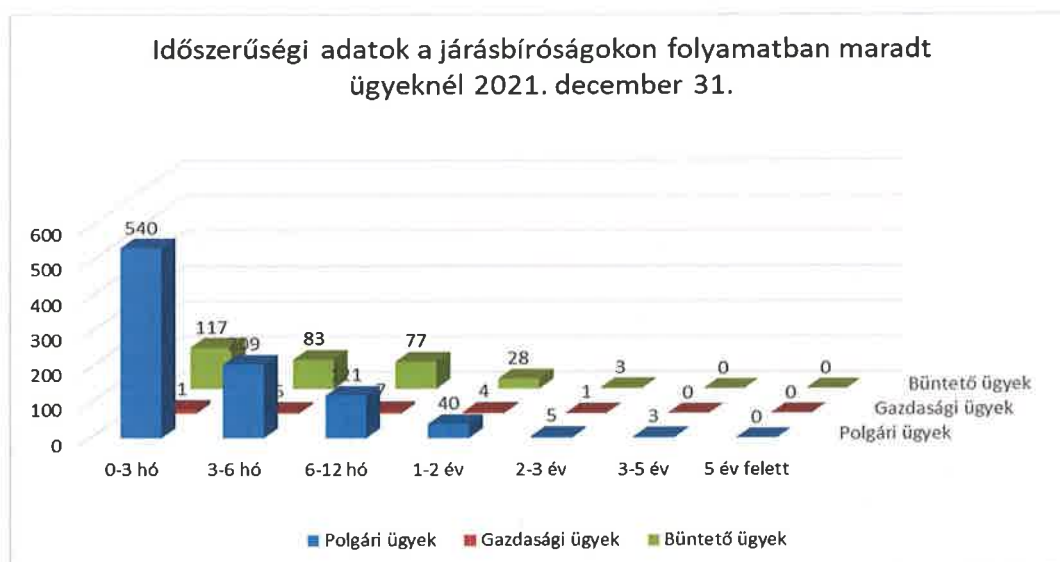
- A kollégiumvezetők negyedévente jelentést tesznek a törvényszék elsőfokú és másodfokú tanácsai által adott időszakban befejezett ügyek számáról. Ebben kitérnek a befejezések számának érkezéshez mért esetleges elmaradásának okaira. A járásbíróságok elnökei havonta jelentik a járásbírósági ügyekben a 2 hónapon túli írásba foglalt ítéleteket, azonban ezt a kollégiumvezető és az elnökhelyettes is figyelemmel kíséri a kezelőiroda jelentése alapján.
- A 2 éven túli ügyekről havi, az éven túli ügyekről negyedéves perkivonattal történő jelentéstételi kötelezettség terheli az érintett tanács elnökét.
- Az érkezett ügyek sorrendben történő feldolgozásának, az első bírói intézkedés határidejének és a tárgyalás kitűzése időszerűségének ellenőrzésére szűrőpróbaszerűen kerül sor ügyirat vizsgálaton keresztül, illetve a lajstromadatok és a késedelem esetén beszerzett igazoló jelentés alapján.

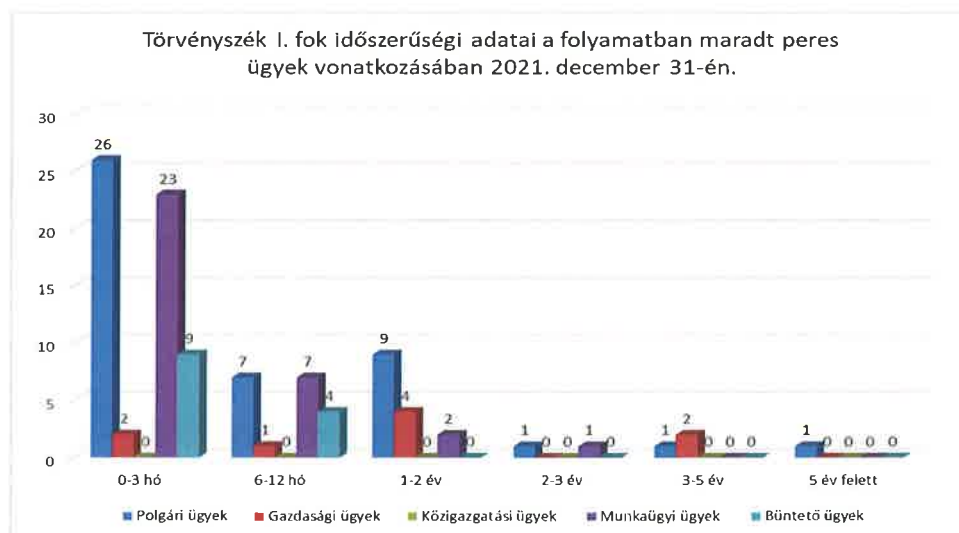
- A kollégiumvezető, illetve a járásbíróság elnöke folyamatosan figyelemmel kíséri a soron kívül intézendő ügyeket a BIIR-O program segítségével.
- A kollégiumvezető a lajstrom adatok áttekintésével figyelemmel kíséri a kurrenciális ügyintézés időszerűségét.

A korábbi évek ügyforgalmi és időszerűségi adatait tekintve határozottan kijelenthető, hogy Békés megye bíróságain időszerű ítélkezési tevékenység zajlik, mivel az elhúzódó pertartamú ügyek vizsgálatánál akár a befejezést, akár a folyamatban lévő ügyeket, akár ezek arányát nézzük, a szám elenyésző.

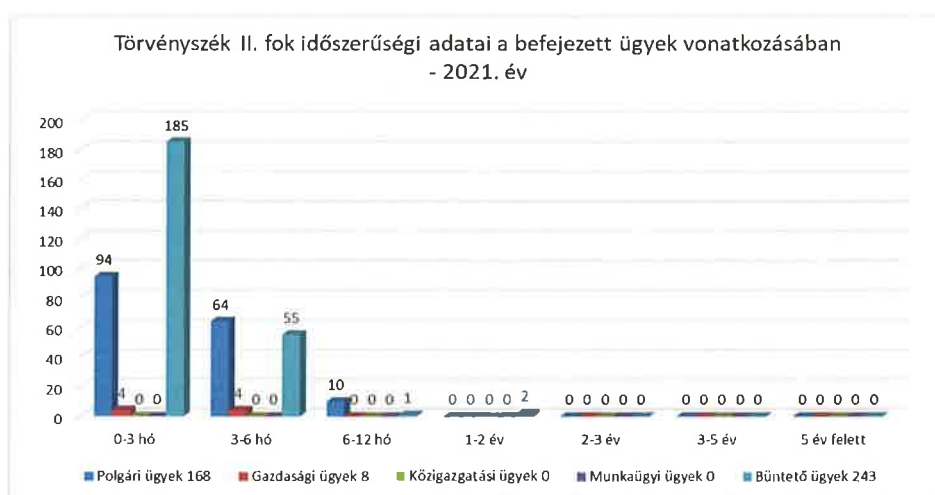

A Gyulai Törvényszéken működő 7 járásbíróság időszerűségi adatait is tekintve országosan egyedülálló, hogy 5 éven túli ügy nem fordult elő és a 2 éven túl folyamatban lévő ügyek száma is csekély. Büntető ügyszakban mindösszesen 3, polgári ügyszakban mindösszesen 8, amely országosan a legjobb adat.

2021. évben egyik ügyszakban sem volt a Gyulai Törvényszék területén 5 évet meghaladó idő alatt befejeződött ügy. Az év utolsó napján hatályon kívül helyezés folytán, mindösszesen csak egy darab peres ügy volt folyamatban, amely a törvényszék polgári ügyszakának elsőfokát érintette. Ez az adat kiemelést érdemel, hiszen ez országosan a legjobb adatnak minősül.

A törvényszékre érkezett civilisztikai fellebbezett ügyeket a másodfokú tanácsok rövid időn belül elbírálták. Az ügyek 94,31 %-át 6 hónapon belül. A büntető ügyek körében a törvényszéki másodfokú ügyszak a korábban részletezett növekvő érkezés mellett is tovább tudta javítani az amúgy is kiváló időszerűségi eredményeit. A másodfokú peres ügyek 98,8 %-a fél éven belül befejeződött, ilyen figyelemreméltó eredménnyel a Gyulai Törvényszéken kívül csupán egy törvényszék rendelkezik.

III. Magas színvonalú ítélkezés

Megalapozottság

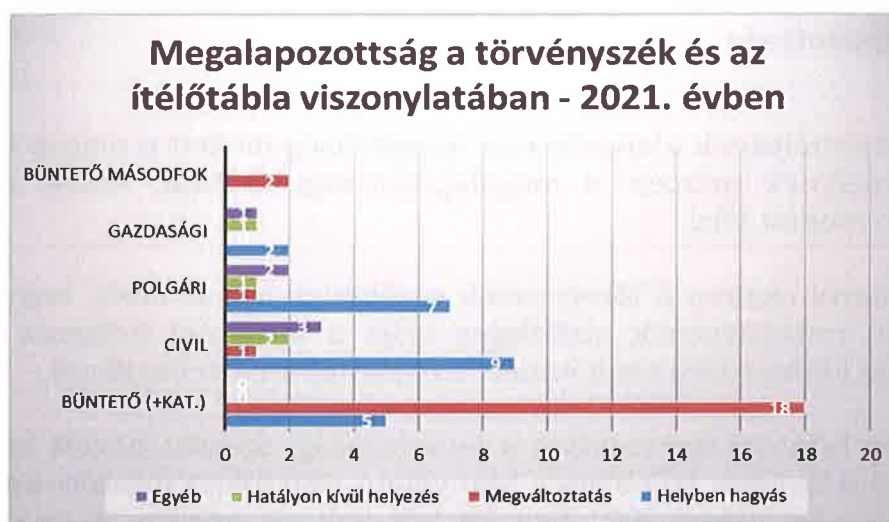
A bíróság tekintélyének alappillére az időszerűség mellett a magas színvonalú ítélkezés, melynek mércéje a megalapozottsági mutató, amely a szakmai munka színvonalát jelzi.

Maradéktalanul osztom a törvényszék elnökének azt az elvét, hogy a Gyulai Törvényszék működésének elsődleges célja a minőségi ítélkezés kell hogy legyen, és az időszerűség csak ennek szolgálatában értelmezhető.

2021. évben büntető ügyszakban a járásbírósági szinten hozott határozatok az ügyek 65,0 %-ában fellebbezés hiányában első fokon jogerőre emelkedtek. A helybenhagyási arány 2021-ben 38,1 % volt, ez néhány %-os csökkenést mutat. Ezzel párhuzamosan nőtt a megváltoztató döntések aránya 49,3 %-ról 55,6 %-ra. Arányában 0,7 %-kal több volt a hatályon kívül helyezés is, bár ez elenyésző számú ügyet érint. Támogatom a törvényszék elnökének a megváltoztató döntések okainak feltárására és a tanácselnöki feljegyzések ismertetésekor megvalósuló figyelemfelhívásra vonatkozó javaslatát.

Civilisztikai ügyszakokban 2021. évben járásbírósági perekben hozott határozatok 94,5 %-a fejeződött be fellebbezés nélkül. A másodfokú ügyek 51,4 %-a helybenhagyással zárult, ami 6,1 %-os növekedés 2020-hoz képest. Megközelítőleg ugyanilyen mértékben (6,2 %) nőtt a megváltoztató határozatok száma is. A hatályon kívül helyezések száma közel a felére csökkent. Mindezen adatok a határozatok megalapozottságát és az eljárások törvényességét tükrözik.

2021. évben büntető ügyszakban jelentős javulás következett be a törvényszék és az ítéltábla viszonylatában valamennyi felülbírálati szintet tekintve. Amellett, hogy csökkent a fellebbezési arány, törvényszéki elsőfokú ügyekben nőtt a helybenhagyások száma és ugyanilyen arányban csökkent a megváltoztatások száma is. Hatályon kívül helyezés a korábbi évekhez hasonlóan nem volt. A törvényszéki másodfok tekintetében sem megváltoztatásra, sem hatályon kívül helyezésre nem került sor, amely a magas színvonalú ítélkezést tükrözi.

A civilisztikai ügyszakban a törvényszéki polgári, gazdasági ügyek 84 %-a elsőfokon jogerőre emelkedett. A másodfokon elbírált ügyek 60 %-a zárult helybenhagyással, amely a korábbi évekhez képest emelkedést mutat, míg a megváltoztatások és hatályon kívül helyezések száma csökkent.

A munkaügyi perek esetében is nagyon magas (91,1 %) az elsőfokon jogerőre emelkedett ügyek száma. Az ítéltáblán másodfokon felülbírált ügyek 55,0 %-a helybenhagyással zárult, ami 15,0 %-os emelkedést jelent.

2021.évben a korábbi évekhez hasonlóan az Alkotmánybíróságtól visszaérkezett ügyek egyikében sem volt alapos az alkotmányjogi panasz.

A fenti megalapozottsági mutatók alapján a Gyulai Törvényszéken nem csak időszerű, de magas szakmai színvonalú ítélkezés is folyik.

IV. Képzési rendszer fejlesztése, együttműködés a többi hivatásrenddel

„A tudni vágyás legbensőbb igényünk, minden út jó, ami hozzá vezet.”

/ Michel de Montaigne /

A magas színvonalú ítélkezés nélkülözhetetlen eleme, hogy a bírák szakmailag és mentálisan is felkészültek legyenek, rendszeresen képezzék magukat, nyomon kövessék és elsajátítsák a joganyag változásait és az ehhez kapcsolódó jogalkalmazási ismeretanyagot.

A járványügyi helyzet miatt 2020. évtől kezdődően jelentős változás következett be a képzési rendszerben is. A képzések jellege alapvetően megváltozott. A jelenléti oktatások helyét nagy mértékben átvették a webináriumok, illetve a podcast formájában megvalósult képzések.

A veszélyhelyzet elmúltával reményeim szerint vissza tudunk térni a jelenléti oktatások elsődlegességéhez, ugyanakkor mindenképpen megtartásra érdemesek ezek az új képzési formák is. Nem vitatható azon előnyük, hogy a központi képzések így bármikor visszanezézhetőek, gazdaságosabbak és a törvényszékünknek a Magyar Igazságügyi Akadémiától való távolsága miatt az utazási idő megtakarítása is előnyként jelentkezik.

A Gyulai Törvényszék éves oktatási tervének kialakítására oktatásfelelősi kinevezésem óta jól bevált, együttműködésen alapuló gyakorlat működik.

A helyi képzések tervezése érdekében minden évben megkérem a kollégiumvezetők és a járásbíróságok elnökeit, hogy szíveskedjenek felmérni a vezetésük alatt álló szervezeti egységben, hogy milyen témakörű oktatások megrendezésére van igény. A beérkezett javaslatok alapján azokból a témakörökből, amelyre legalább két szervezeti egységtől érkezik javaslat, illetve nem szerepel a Magyar Igazságügyi Akadémia éves központi képzési tervében, a kollégiumvezetőkkel együttműködve választjuk ki a legszámottevőbbeket, és ez alapján készül el a Gyulai Törvényszék éves oktatási terve, amelyben szerepeltetjük a vezetői értekezletek, valamint a kollégiumi ülések időpontjait is a jobb tervezhetőség érdekében.

A képzési terv összeállítása során mindig arra törekszem, hogy valamennyi szakmai csoport részére legalább évi egy oktatás megszervezésre kerüljön, ahol az aktuális jogszabályváltozások okozta gyakorlati problémák, szakmai álláspontok megvitatásra kerülhetnek. Így évek óta rendszeres az elnöki irodai dolgozók, a bűnjelkezelők, valamint a statisztikát végzők éves szakmai értekezlete, de ide sorolható az ügyfélszolgálat napon eljáró kollegák, vagy a titkárok éves végrehajtási, illetve szabálysértési workshopja is.

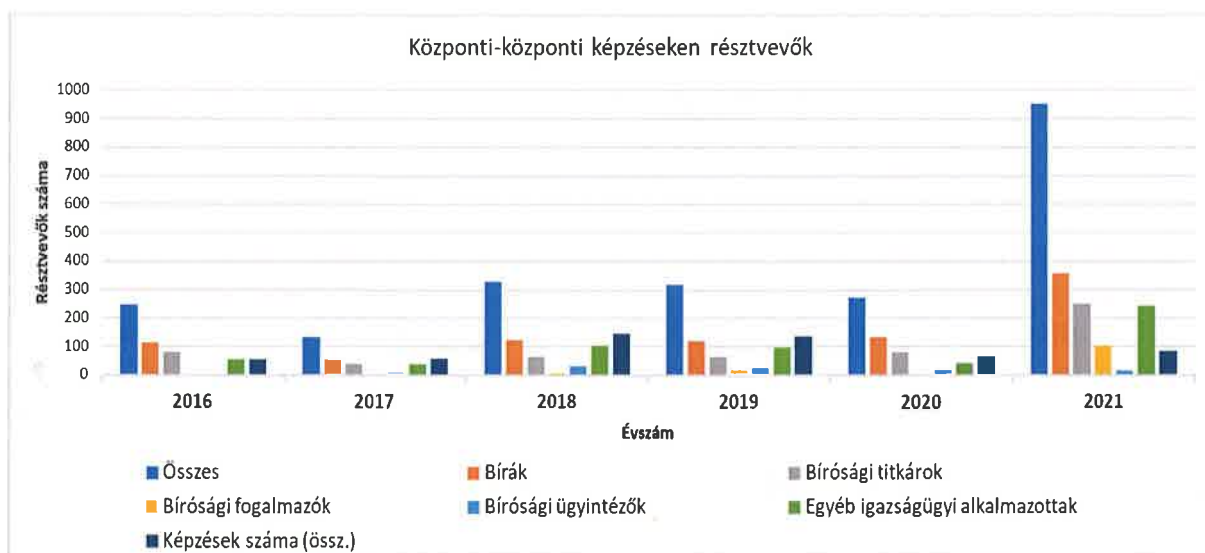
A Magyar Igazságügyi Akadémia által szervezett központi-központi képzéseken a Gyulai Törvényszéknél és a területén működő bíróságoknál szolgálati jogviszonyban álló bírák és igazságügyi alkalmazottak 2016-2021. év közötti számát a következő táblázat tartalmazza.

Központi – Központi képzések

	Résztevők létszáma (fő)						Képzések száma (össz.)
	Összes	Bírák	Bíróági titkárok	Bíróági fogalmazók	Bíróági ügyintézők	Egyéb igazságügyi alkalmazottak	
2016	245	113	82	2	4	56	53
2017	132	50	37	1	5	39	58
2018	327	123	64	5	31	103	147
2019	317	120	63	14	23	97	137
2020	271	132	81	3	15	40	61
2021	951	358	251	104	15	242	84

Álláspontom szerint egyértelműen látszik az online képzések vonzereje, hiszen arányaiban jóval kevesebb számú rendezvényen lényegesen magasabb számú jelentkező tudott és akart részt venni, hiszen nem volt létszámkorlát és hosszas órákat sem kellett egy egynapos képzés miatt úton tölteni.

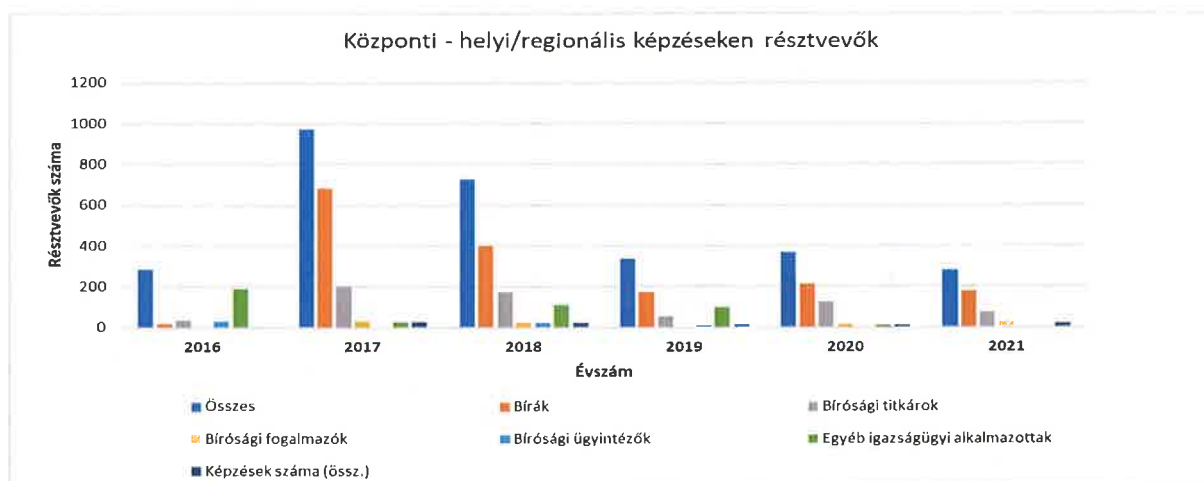
Ugyanakkor az online képzések mellett támogatom, hogy a Magyar Igazságügyi Akadémián szervezett több napos jelenléti oktatások változatlanul elérhetőek legyenek a bírák számára. A Magyar Igazságügyi Akadémián szervezett képzések előnye, hogy azon a bírósági szervezet szinte valamennyi szinten dolgozó bírója képviselteti magát, így lehetőség nyílik az egész ország területén felmerülő gyakorlati tapasztalatok kicserélésére, az egyedi jogesetek megvitatására, amelyre időhiány miatt az egynapos rendezvények kevésbé alkalmasak.

A központi-helyi/ regionális képzések száma ugyan az elmúlt évben emelkedést mutatott a résztvevői létszám csökkenése mellett, de ez nem az érdeklődés hiányát tükrözi, hanem a MIA által megfogalmazott azon elvárást, hogy a webináriumos képzések lehetőség szerint, létszámplafonnal kerüljenek megrendezésre az aktivitás biztosítása céljából. A képzések számának változását, illetve az ehhez kapcsolódó résztvevői létszám alakulását a következő táblázat és diagramm mutatja.

	Résztevők létszáma (fő)						Képzések száma (össz.)
	Összes	Bírák	Bíróági titkárok	Bíróági fogalmazók	Bíróági ügyintézők	Egyéb igazságügyi alkalmazottak	
2016	287	20	36	4	29	189	5
2017	973	682	203	31	4	28	25
2018	726	399	173	22	22	110	24
2019	337	173	53	2	12	97	14
2020	369	214	125	17	2	11	11
2021	280	177	75	28	0	0	19

Központi – helyi/regionális képzések

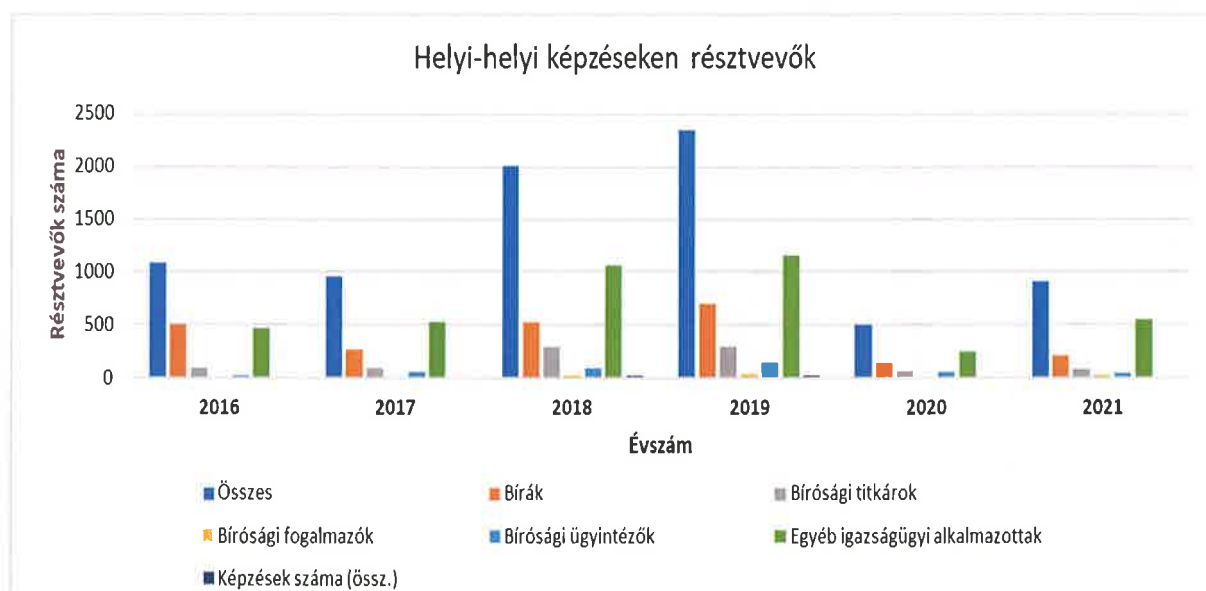
Álláspontom szerint van igény a regionális képzésekre is, ugyanakkor általánosítható tapasztalat, hogy jóval kevesebb arányban, mint a több napos Magyar Igazságügyi Akadémián vagy a helyben megtartott képzésekre. Ezzel szemben nagyobb érdeklődés van a Szegedi Ítéltáblán, vagy a régió törvényszékein megtartásra kerülő kibővített kollégiumokon való részvételre, ahol egy valóban aktuális témakör, vagy témakörök kerülnek magas színvonalon, és a régió egységes joggyakorlatát célzó elemzésére.

A korábbi évi adatokhoz képest, a helyi-helyi képzések esetében a létszamarány változatlanul a bírósági ügyintézők és igazságügyi alkalmazottak javára tolódott el. Ennek alapvető indoka, hogy a Gyulai Törvényszék szinte

valamennyi, alapvetően a bírának szóló helyi képzést is elérhetővé, esetenként kötelezővé teszi a bírósági titkárok, fogalmazók számára is, így biztosítva a szakmai fejlődésüket, emellett a résztvevői létszámban megjelennek a korábbiakban hivatkozott munkakörökhöz kapcsolódó szakmai értekezleten résztvevők, valamint az új belépők számára megtartott BÜSZ képzésen résztvevők is.

	Résztevők létszáma (fő)						Képzések száma (össz.)
	Összes	Bírák	Bírósági titkárok	Bírósági fogalmazók	Bírósági ügyintézők	Egyéb igazságügyi alkalmazottak	
2016	1086	502	95	4	19	466	6
2017	957	271	92	9	64	521	12
2018	2010	522	298	27	95	1068	21
2019	2342	702	296	41	148	1155	23
2020	506	135	65	9	56	241	11
2021	912	215	82	22	48	545	12

Helyi - helyi/regionális képzések

Kiemelést érdemel 2021. évben álláspontom szerint az „ÍTR gyakorlati alkalmazása során felmerült problémák” című helyi-helyi képzés megtartása, valamint a 2021. január 1. napjától bevezetett Központi Bünyelnyilvántartó Rendszer (KBR) használatával kapcsolatosan, elektronikus képzés keretében megszervezett „A KBR bevezetésével kapcsolatos gyakorlati tudnivalók” című helyi-helyi képzés. Ezen képzések egyértelműen hozzájárultak a bírósági felhasználók új alkalmazások használatára irányuló gyakorlati tudásának elmélyítéséhez.

Elengedhetetlen a bíróság zavartalan működéséhez, hogy a jogszabályi változásokat ne csak a bírák és bírósági titkárok, hanem a bírósági ügyintézők,

tisztviselők és leírók is kövessék, ezáltal ne csak a saját szűkebb területüket ismerjék, hanem rálátással bírjanak a teljes folyamatra, bírósági működésre is. Az összefüggések ismerete szélesebb látókört biztosít, és ezáltal hatékonyabbá válhat a munkavégzés, és az esetleges helyettesítések is könnyebben megoldhatók. Amennyiben pályázatom kedvező elbírálást nyer, úgy a jövőben, a korábbiakon túlmenően további workshop formájában megtartásra kerülő képzéseket támogatnék. A kislétszámú oktatások során jobban felmérhető a belső szellemi kapacitás és az olyan jellegű szakmai és gyakorlati tapasztalatok, amely továbbadásra érdemesek.

Ugyanakkor törvényszéki szinten – témakörtől függően - a fél napos helyi képzések webinárium keretében történő megszervezését is változatlanul megtartásra érdemesnek tartom, hiszen az egyes járásbíróságokról történő beutazás is jelentős idővel és költséggel jár adott esetben.

A nemzetközi képzésekre való jelentkezést nagy mértékben gátolja a nyelvtudás hiánya vagy passzívvá válása, ezért támogatnám kedvező feltételekkel a nyelvi képzések helyi szinten történő újraindítását, amelyek elősegíthetnék a nyelvtudás felfrissítése révén a bírák és titkárok külföldi tanulmányutakon történő részvételének esélyét, a külföldi nyelvű joganyagokhoz történő hozzáférést.

A fogalmazók, az utánpótlás nevelésére, tanítására a Gyulai Törvényszék mindig is kiemelt figyelmet fordított. Rendkívül fontosnak tartom, hogy az egyetemről kikerülve, a megszerzett elméleti tudást minél szélesebb körben hozzá tudják kapcsolni a gyakorlathoz és ehhez a legkiválóbb kollégák nyújtsanak segítséget. A szakvizsgára való felkészülés mellett elengedhetetlen, hogy a fogalmazók megfelelően elsajátítsák a jogalkalmazói gondolkodásmódot, beilleszkedjenek a bírósági szervezetbe és megszeressék és elsajátítsák az önálló, független döntési képességet és a hivatástudat mibenlétét.

A más jogászai hivatásrendekkel való együttműködés erősítése, az OBH elnökének stratégiai célja. A pártatlanság és befolyásmentesség fenntartása mellett, ennek kiváló eszköze az olyan helyi szintű képzések tartása, amelyre előadóként és résztvevőként is meghívásra kerülnek a társszervek képviselői, mint ahogy erre 2021. évben több alkalommal is sor került. A rendezvények így közös színtereivé váltak a szakmai problémák megoldásának, az esetleges eltérő álláspontok megvitatásának, és a közvetlen visszajelzések szintén hozzájárultak az ítélkezési munka színvonalának emeléséhez. A veszélyhelyzet elmúltával remélhetőleg visszaállhat az a már hagyományszerű szokás, hogy évente több olyan kibővített kollégiumi ülés is megtartásra kerül, mind büntető, mind polgári – gazdasági ügyszakban, amelyre témától függően meghívásra kerülnek a bírósági szervezeten kívüli hivatásrendek képviselői is, az együttműködési készség erősítése jegyében.

Az elmúlt években egyedülállóan két szakjogász képzést is sikerült a Gyulai Törvényszék épületében a Debreceni Egyetemmel és a Szegedi Tudományegyetemmel együttműködve, az egyetemek szervezésében megvalósítani. A kriminalisztikai, illetve a családjogi szakjogász képzés Békés megye valamennyi érdeklődő jogásza számára nyitva állt, legnagyobb számban azonban örömeinkre bírák és titkárok vettek rajta részt. Az egyetemekkel való szoros együttműködés hatására jelentősen megnőtt a bírósági gyakorlatra jelentkező joghallgatók száma, akiknek a gyakorlati beosztását a fogalmazókéhoz hasonlóan próbálom összeállítani, bemutatva részükre a bírói hivatással járó feladatokat, a munkavégzés körülményeit és a fogalmazóknak nyitva álló önképzés és képzés lehetőségeit. A törvényszék elnökének egyetemeken tett bírói életpályát bemutató előadásai, valamint a bíróságon eltöltött informatív gyakorlati időnek köszönhetően a joggyakornokok közül egyre többen nyújtanak be fogalmazói álláspályázatot a Gyulai Törvényszékre.

A képzési rendszer folyamatos fejlesztése és igényekhez alakítása mellett a szakmai információkkal való ellátottság folyamatos biztosításával a cél változatlanul, hogy a magas színvonalú időszerű ítélkezés, valamint a szakmai fejlődés elősegítéséhez a belső információáramlás hatékonyabbá váljon.

A kollégiumok szakmai anyagait tartalmazó, folyamatosan aktualizált, és bővített tartalmú elektronikus felületre történő irat feltöltésekről az érintettek részére értesítő email küldése történik.

A szakmai információk ezen túlmenően a szakmai kollégiumokon jutnak el az érintett kollégákhoz. A kollégiumvezetők folyamatosan gondoskodnak az Országos Kollégiumvezetői Értekezlet, valamint az ítélőtáblai kollégiumi jegyzőkönyvek, valamint a szakmai anyagok továbbításáról a bírák, illetve az érintett igazságügyi alkalmazottak részére. További segítséget jelentenek az Országos Bírósági Hivatal Jogi Főosztálya részéről megküldött tájékoztatók az egyes jogszabályváltozásokról. A törvényszék elnökhelyettese, mint oktatásfelelős gondoskodik emellett a regionális és helyi képzéseken elhangzott előadásanyagok érintettek részére való megküldéséről, valamint a OBH MIA Coospace felületen történő elhelyezéséről.

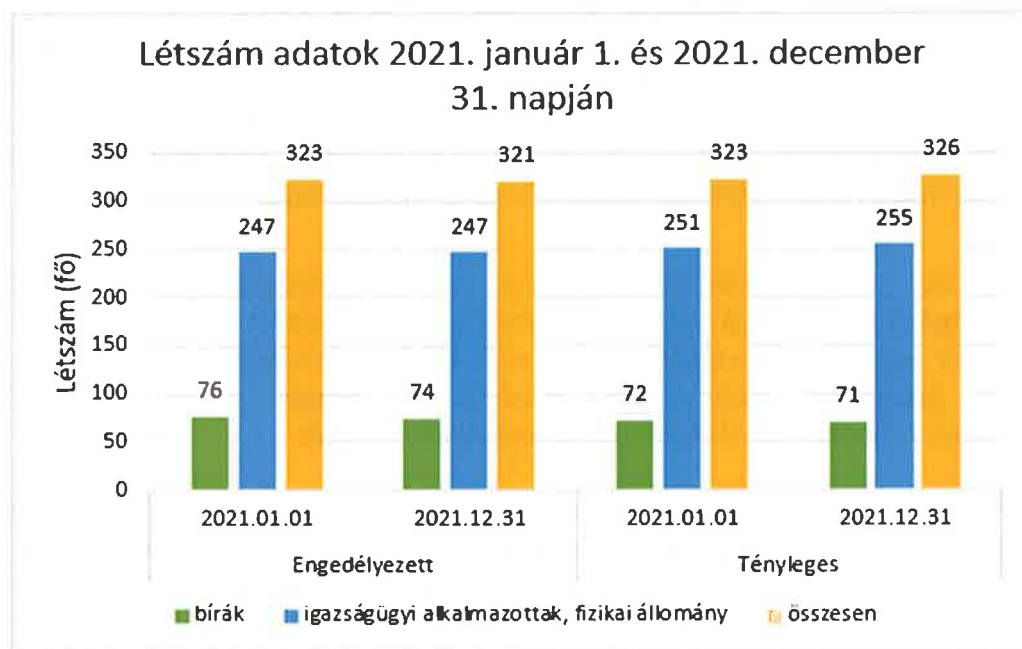
A bírósági dolgozóknak a jelentős jogszabálymódosulások miatt önképzés keretében tudásukat folyamatosan frissíteniük kell, melynek további eszközei az interneten az Országos Bírósági Hivatal honlapján, valamint a törvényszéki intranetes honlapon fellelhető segédanyagok és jogszabályok. Kiemelkedő jelentőséggel bír az OBH MIA Coospace felület. Az állandó színterek alcím alatt megtalálhatóak többek között a kötelező oktató anyagok, illetve egyéb hasznos segédletek. Emellett a MIA képzéseken résztvevők minden oktatási és előadás anyaga feltöltésre kerül, melyet a konkrét képzéshez kapcsolódó színtér tartalmaz. Ez a lehetőség mindenki számára egyszerűbbé teszi a kötelező tanulási folyamatot, emellett az egységes jogalkalmazás kialakulását is szolgálja.

Továbbra is minden hónapban kiküldünk egy összefoglalót a könyvújdonságokról, amit továbbítunk valamennyi kollégánk részére és a

szervezeti egység vezetőjén keresztül érkezett javaslatok alapján választjuk ki a rendelkezésre álló keret függvényében a megrendelésre kerülő kiadványokat.

V. Racionális létszámgazdálkodás

A hatékony és időszerű ítélkezés egyik alappillére, hogy megfelelő létszámú emberi erőforrás álljon rendelkezésre a törvényszék területén működő valamennyi bíróságon.

Az elmúlt évben a Gyulai Törvényszéken az engedélyezett létszám 2 bírói álláshellyel tovább csökkent. Ez azt eredményezte, hogy 2021. végén a Gyulai Törvényszék engedélyezett létszáma az összes törvényszéken engedélyezett 11 843 álláshelynek már csak 2,7 %-át tette ki. Ezt az arányt 14,8 %-kal meghaladta az érkezett ügyekből származó 3,1 %-os munkateher. Kiemelést érdemel, hogy a befejezett ügyek mennyiségében is megjelent ugyanilyen teljesítmény. 2021. év végén 3 bírói álláshely maradt betöltetlen. Az év végével a szolgálati jogviszonyban álló igazságügyi alkalmazottak létszáma 255 fő volt. Összesen 8 igazságügyi alkalmazott került alkalmazásra a gyermekvállalás miatt tartósan távollevő 9 igazságügyi alkalmazott álláshelyén. Örömről számoltunk, hogy kiírásra került a Szarvasi Járásbíróságon egy polgári ügyszakos bírói hely, amelynek elbírálása jelenleg folyamatban van. Reményeink szerint a Békéscsabai Járásbíróságon is hamarosan kiírásra kerül egy büntető ügyszakos bírói hely, hogy az eddigi kiváló időszerűségi adatok változatlanul fenntarthatóak legyenek az egyenletes munkateher elosztása mellett.

A humán erőforrások elosztása során szem előtt kell tartani a Gyulai Törvényszék Szervezeti és Működési Szabályzatának IV. fejezet 4.1.4. c.) pontját, mely szerint az arányos munkateher megteremtése, az ügy érkezése és létszám – aránytalanság kiküszöbölése érdekében a bírósági vezetőknek állandó jelleggel vizsgálniuk kell az ítélkezés időszerűségét, a bírák és az igazságügyi alkalmazottak kirendelésének lehetőségét, a hosszú pertartalmú ügyek elhúzódásához vezető okokat pedig fel kell tárniuk. Ehhez elengedhetetlen követelmény a bírói munkateher objektív mérése. A súlyszámozással kapcsolatosan felmerülő problémák feltárása és arra vonatkozóan javaslatok kidolgozása, az egységes alkalmazás megvalósítása céljából szintén az egységes munkateher elosztást segíti.

A törvényszék elnöke az arányos munkateher elosztása érdekében, negyedévi gyakorisággal áttekinti a vezetői értekezletekre készített megyei aránytáblát, és követi a tartós ügyforgalmi változásokat a létszámarányok tükrében. Ezen adatok elemzése és a kollégiumvezetők, valamint az adott járásbírói elnökök javaslatait figyelembe véve kerül sor egy adott álláshely megkérésére, vagy ennek hiányában kirendeléssel történő kiegészítésre.

2021. évben a kirendelés érintette a törvényszéket és valamennyi járásbírószéket egyaránt. A kirendelt bírák száma a bírák számának 18,3 %-a. Ténylegesen egy-egy kirendelés nem csak a kirendelt bíróra ró többletterhet, hanem a szolgálati helyén maradtakra is, hiszen ilyenkor jellemzően megváltozott kiosztással dolgoznak a kollégák tovább.

Támogatom a törvényszék elnökének azon alapvető célját, hogy a humán erőforrás elosztása igazodjon a munkateher elosztásához illetve, hogy minden bíró és igazságügyi alkalmazott a kompetenciájába illeszkedő feladatot végezzen.

VI. Korszerű munkakörnyezet, tárgyi feltételek biztosítása

A hatékony és színvonalas ítélkezési tevékenység elengedhetetlen feltétele a megfelelő létszám mellett a nyugodt légkört biztosító megfelelő infrastruktúra, így a bírósági épületek, ezek helyiségei, dolgozószobák, tárgyalótermek, az ügyfélkapcsolati helyiségek, valamint az informatikai ellátottság. Ugyanakkor nem csak az a bírósági dolgozók, hanem ügyfelek részéről is jogos elvárásként jelentkezik a kulturált környezet és a korszerű infrastrukturális háttér biztosítása.

A Gyulai Törvényszék szervezeti egységei nyolc külön álló épületben végzik tevékenységüket. Ezek az épületek - a Szarvasi és a Békési Járásbírószék épületét kivéve - rendkívül magas színvonalon elégítik ki a bírósági igazságszolgáltatás méltó társadalmi megjelenítésének igényét, egyben alkalmasak a hatékony és biztonságos munkavégzésre.

Az épületekben a dolgozósobák és a tárgyalótermek száma elégséges és az irodatechnikai eszközökkel való ellátottság is megfelelő. A szervezeti egységek vezetőinek jelzése az épületekkel kapcsolatos felújítási, beruházási igényekre nézve az épületállományra vonatkozó nyilvántartott beruházási, felújítási, karbantartási feladatok adatbázisába kerülnek, ezekről a feladatokról az Országos Bírósági Hivatal Műszaki Főosztályát minden esztendőben tájékoztatjuk a feladatok megoldásának ütemezése érdekében, hiszen a költségek jellemzően meghaladják a törvényszék rendelkezésére álló beruházási célú pénzügyi kereteket.

A Gyulai Törvényszék és a Gyulai Járásbíróság közös épületében jelenleg egy átfogó energetikai korszerűsítés van folyamatban egy sikeres KEHOP pályázat eredményeként. Indokoltnak mutatkozik a külső és belső nyílászárók cseréje, az épület előtti járdaszakasz felújítása, de álláspontom szerint a legsürgetőbb az átfogó klímatisztítás lenne, mivel az épület fekvése folytán a nyári kánikulában volt olyan helyiség, ahol már a reggeli órákban 30 C° felett volt az átlaghőmérséklet, amely kevésbé mondható ideálisnak.

A Cégbíróság és a Központi Szabálysértési Bíróság számára szolgáló épületegyüttesben, valamint a Battonyai Járásbíróság épületén az átlagos karbantartási munkálatokon túl halaszthatatlan teendő nem mutatkozik. A Békéscsabai Járásbíróságon folyamatban van a fűtési rendszer korszerűsítése, a központi klímaberendezés cseréje és a tetőszerkezet felújításának befejezése. Indokolt középtávon az épület átfogó festése és napelemrendszer kialakítása. Az Orosházi Járásbíróságon az elkövetkezendő néhány éven belül az udvarra néző nyílászárók cseréje, a parketták felújítása a bűnjelraktár szigetelése és az udvar felújítása szükséges. A Szeghalmi Járásbíróságon hosszú távon jelentkeznek megvalósítandó feladatok, ilyen az épület alatt húzódó pincerendszer szigetelése, továbbá a rabváró és a földszinti lajstromiroda kialakítása az ügyességi rész helyén.

A törvényszék elnökének közép és hosszú távú tervei között szerepel a Békési Járásbíróság új épületben történő elhelyezése, amellyel kapcsolatban a beruházáshoz szükséges ingatlan keresése zajlik. Az új épületben történő elhelyezés mindenképpen indokolt, hiszen a 45 éves panelépület sem külső, sem belső megjelenésében nem mutat méltó képet, emellett a fűtési rendszere, kazánja is teljesen elavult, nincsen megfelelő hűtési rendszer és a homlokzati nyílászárók cseréje is sürgetőnek mutatkozik.

2021. évben eredménnyel zárult a Szarvasi Járásbíróság épületének bővítése és teljes felújításának építési kivitelezési munkálatai érdekében az Országos Bírósági Hivatal által lefolytatott közbeszerzési eljárás. A Szarvasi Járásbíróság jelenleg egy ideiglenes épületben működik, de reményeink szerint a közeljövőben már munkatársaink egy korszerűen felújított, méltó épületben folytathatják tevékenységüket.

A fentiek ismeretében elmondható - ismerve az országos viszonylatokat - hogy a Gyulai Törvényszék illetékességi területén található bírósági épületek kedvező képet mutatnak, és összességében alkalmasak az igazságszolgáltatási

tevékenység hatékony elvégzésére és megfelelnek a biztonságos munkavégzés feltételeinek.

VII. Támogató Informatika

Figyelemmel arra, hogy a bírósági munka egyre nagyobb arányban informatikai eszközökön zajlik, így kiemelt jelentősége van annak, hogy az informatikai eszközpark folyamatosan karbantartásra, illetve korszerűsítésre kerüljön.

Az Országos Bírósági Hivatal informatikai fejlesztéseinek, valamint a saját beszerzések eredményeként elmondható, hogy az elmúlt hat évben teljesen megújult a törvényszéki informatikai eszközállomány.

Így minden tárgyalóteremben elhelyezésre került egy olyan munkaállomás, amelyen keresztül közvetlenül elérhetővé vált az ITR, a BIIR program, a jogtár és a dokumentumtár. Emellett valamennyi saját vagyonkezelésben lévő Békés megyei épületben kialakításra került a Wifi hálózat. Álláspontom szerint ezen eszközbeszerzések és beruházások szintén hozzájárulnak a hatékonyabb és gyorsabb munkavégzéshez.

Maradéktalanul osztom a törvényszék elnökének kiemelt célját a bírák adminisztratív munkaterhének csökkentésére irányulóan, amelynek elsődleges eszköze az informatikai rendszerek további fejlesztése.

2020. évtől kezdődően az új típusú koronavírus járvány a bírósági szervezetrendszer számára egy új helyzetet eredményezett, amely felgyorsította a digitális fejlesztések napi szintű használatát.

Jelentősen megkönnyítette a veszélyhelyzetben történő hatékony munkavégzést, hogy a Gyulai Törvényszék területén valamennyi bíró és titkár rendelkezik lappal, amelyről valamennyi informatikai alkalmazás könnyen és helytől függetlenül elérhető.

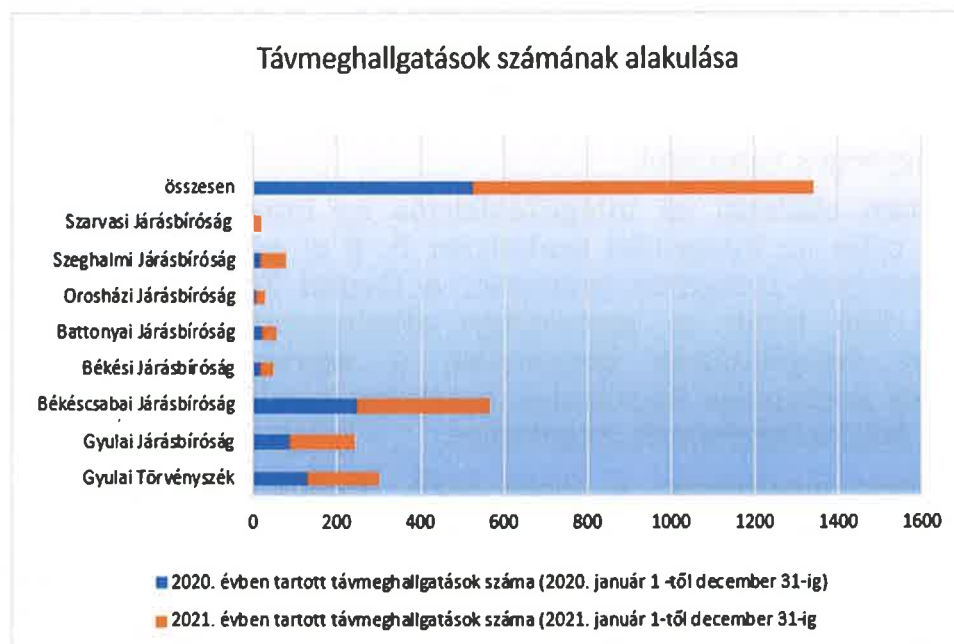
A 2020-2021. évben lezajlott helyben megszervezett képzéseknek köszönhetően elmondható, hogy az ITR kötelező funkcióinak használata is gyakorlatilag rutinszerűvé vált a felhasználók körében.

Ugyanakkor cél, hogy a bírósági felhasználók tudatosságát a rendszerek minél teljesebb és hatékonyabb felhasználása érdekében tovább fejlesszük. Ennek érdekében szükségesnek tartom rendszeresen, ismétlődő helyi képzések megszervezését, amellyel a cél egyrészt a készség szintű gyakorlati tudás elsajátítása, másrészt a visszajelzések összegyűjtése és kiértékelése lenne. Ez hozzájárulhatna mindemellett ahhoz, hogy a vezetők a szükséges intézkedéseket meg tudják tenni a felhasználói igényekhez igazodó fejlesztési javaslat vagy központi intézkedés kezdeményezésének keretében.

A veszélyhelyzet ideje alatt a feladatok megszervezésében és az időszerűség fenntartásában jelentős segítséget nyújtott a VIAVIDEÓ, illetve a skype rendszer - akár együttes - használata.

A VIAVIDEÓ 2. projekt keretében a Gyulai Törvényszéken túl valamennyi járásbírószágon, kialakításra kerültek a távmeghallgatásra, valamint a tárgyalótermi kép- és hangrögzítésre alkalmas végpontok, valamint kijelölésre kerültek az időpont előfoglalásra jogosultsággal rendelkező személyek is.

A 2020. január 17-24. között zajlott helyszíni, gyakorlati képzések eredményeképpen a kollégák zökkenőmentesen alkalmazzák a távmeghallgatások lebonyolítása kapcsán követendő eljárási rendet. A helyszíni képzések megszervezésénél nagy segítséget jelentett, hogy az elmúlt hat évben történő fejlesztések eredményeképpen a törvényszéken kívül már valamennyi járásbírószág épületében van projektor és vetítövászón.

A fenti adatokból kitűnően megállapítható, hogy a távmeghallgatások száma folyamatosan növekszik, a tavalyi évhez viszonyítva 64 %-os emelkedést mutat. A legkiemelkedőbb tendenciát a Gyulai Járásbírószág mutatja, ahol több mint háromszorosára emelkedett a távmeghallgatások száma.

VIII. A bírósági szervezet integritása, ítélkezési és igazgatási munka átláthatósága

A Gyulai Törvényszéken kialakított igazgatási-, ügyelosztási- és munkarend álláspontom szerint megfelelően biztosítja az ítélkezés és a bírósági igazgatás átláthatóságát, valamint a bírósági eljárások pártatlanságát.

A bírósági szervezet integritása, a bírák és az igazságügyi alkalmazottak integritása megvalósult az integritási szabályzat és az azon alapuló aktualizált helyi szabályozás érvényesülése által. Integritást sértő cselekmény vagy mulasztás, vagy ezekre vonatkozó bejelentés évek óta nem volt.

Az integritási és korrupciós kockázatok felmérése érdekében összeállított integritási kockázatkezelési kérdőívet a törvényszék elnökhelyettese a Gyulai Törvényszék valamennyi szervezeti egysége részére eljuttatta. az integritási kérdőívek tartalmát összegezve megállapítható, hogy a 2020. évi felméréshez képest nem következett be lényeges változás a szervezeti egységek vezetői által azonosított integritási kockázatok körében. Éves rendszerességgel megtörténik a bírósági alkalmazottak külső kapcsolattartókkal való találkozására vonatkozó információk, és az ezzel kapcsolatos felmérés beszerzése a szervezeti egységek vezetőitől.

Minden évben elkészíti az integritásfelelős az integritási munkatervet. A munkaterv célja az integritási szabályzat 5. § e) pontjában meghatározott bírósági szervezeti integritás erősítése; a Gyulai Törvényszéken szolgálati viszonyban álló bírák és igazságügyi alkalmazottak befolyásmentes és feddhetetlen szolgálatának biztosítása, a szervezeten belül felmerülő integritási és korrupciós kockázatok hatékony kezelése, az integritást sértő események bekövetkezésének megelőzése.

Eredményesen megtörtént a 2020-2022. évekre vonatkozó korrupció-megelőzési intézkedési terv felülvizsgálata is.

Az oktatási tervben állandó elemként szerepel a minden évben megtartott integritási képzés, amelyen az integritásfelelős felhívja a figyelmet az integritási szabályzat főbb elemeire, valamint az aktuális kockázatokra.

A szervezeti integritás erősítése érdekében a törvényszék csatlakozott az „Integritás Támogatók Köréhez”, mellyel kötelezettséget vállalt arra, hogy évente részt vesz az Állami Számvevőszék integritás felmérésében.

Az átláthatóság további garanciális eleme az ügyelosztási rend, amely előre meghatározott és a nyilvánosság számára az interneten, a kezelőirodákban és az elektronikus információs terminálokon keresztül is elérhető. Ezáltal érvényesül a törvényes bíróhoz való jog, illetve az ügyfél megismerheti, hogy az adott szervezeti egységben és ügyszakban az egyes bírák milyen típusú ügyekben járnak el. A Gyulai Törvényszék és a területén levő valamennyi járásbíróság rendelkezik a bírói tanács és a kollégiumok előzetes véleményének ismeretében készült és folyamatosan aktualizált ügyelosztási renddel.

Az ügyelosztási rendek szerint az ügykiosztásra, így az átosztásra is jogosult vezetők, a törvényszéken a kollégiumvezetők, a cégügyek és civil szervezetek nyilvántartási csoportjában a csoportvezető, a helyi bíróságokon pedig, a bírósági elnökök és elnökhelyettesek. Az átláthatóság biztosítása érdekében a törvényszék elnöke által 2021. július hónapban meghozott elnöki intézkedés eredményeképpen az általánosan alkalmazott ügykiosztási módszertől történő eltérés eseteiben vagy az átosztás eseteiben visszakereshető, ellenőrizhető módon rögzítésre kerül az átosztás oka, dátuma, és az eltérően szignáló személye. Az ügykiosztás során az ügyelosztási rendektől való eltérésre csak kivételesen, és átmenetileg kerül sor jellemzően személyi változások, arányos munkateher megvalósítása, tartós távollét, kizárási ok fennállása (pl. perújítás, elfoglaltság stb.) okán.

A kizárási okok esetén a bírák mindkét ügyszakban eleget tettek az eljárási törvényekben foglalt kötelezettségeiknek, így a haladéktalan bejelentésnek, illetve a megfelelő indokolásnak. A bírák által bejelentett kizárási ok jellemzően hozzátartozói, baráti, jóismerősi vagy kollegiális viszony, vagy munkakapcsolat volt. Ezeket a bejelentéseket a vezetők intézték el igazgatási úton, átosztással.

Az ügyfelek kizárási okként általában vélt eljárásjogi vagy anyagi jogi sérelmekre hivatkoztak, amelyek a korábban befejezett ügyekben, fellebbezés folytán folyamatban lévő ügyekben az elsőfokú eljárás során történtek. Előfordult, hogy az ügyfelek az egész bírósággal szemben jelentettek be elfoglaltsági kifogást jellemzően alig leplezve, hogy az eljárás elhúzódása céljából, de ezek az okok minden esetben alaptalannak bizonyultak.

Jelenleg folyamatban van egy a törvényszék elnöke által elrendelt célvizsgálat, melynek elvégzésére a törvényszék elnökhelyettesét jelölte ki, melynek célja a bírák, bíróságok kizárása területén a kizárási gyakorlat vizsgálata, az ügyviteli és iratkezelési szabályok érvényesülésének vizsgálata és az esetleges hibák és hiányosságok feltárása. A következetes igazgatási ellenőrzések az átláthatóság biztosításának további objektív eszközei, ugyanakkor szilárd álláspontként jelentkezik, hogy ezek csak a bírói függetlenség maradéktalan tiszteletben tartásával folyhatnak és csak a határozottan körülírt elvek mentén.

Annak ellenére, hogy ez néha, egyes problémás ügyfeleknél jelentős kihívást jelent, mégis a közérdekű bejelentések és igazgatási panaszok intézésére kiemelt figyelmet kell fordítani, mivel megjelenhetnek olyan rendszerszintű hibák, amelyek ezt követően kiküszöbölhetővé válnak. 2021. évben a 10,1 %-kal megnövekedett ügyérkezés ellenére a Gyulai Törvényszéken, valamint a 7 járásbíróságon elbírált vagy folyamatban lévő ügyekben 2020-hoz képest 18 %-kal alacsonyabb számban érkezett panasz. A törvényszék munkatársait dicséri, hogy évek óta nem volt a törvényszék területén alapos panasz. 2021. évben a törvényszék munkatervébe javaslatomra felvételre került egy célvizsgálat lefolytatása a panaszügyintézés és a közérdekű bejelentések

intézése a törvényszéken és a járásbíróóságokon gyakorlatának megvizsgálására vonatkozóan, mellyel célozom az ügyintézés során esetlegesen eltérő eljárási rend egységesítése, valamint az esetleges hiányosságok és hibák feltárása.

Az átláthatóság hatékonyabb elérése érdekében elengedhetetlen, hogy a médiában minél hitelesebb kép jelenjen meg a bíróságokról. A bíróságon folyó munka, egyre nagyobb közérdeklődésre tart számot. Az ez irányba megindult fejlődés elkerülhetetlenné teszi, hogy a sajtóval olyan közvetlen párbeszéd folyjon, amely a bíróságokról minél objektívebb képet eredményez, azonban osztva a törvényszék elnökének álláspontját magam is azon a véleményen vagyok, hogy a médiakapcsolatnak elsődlegesen a bíróságok és bírák ítélkező tevékenysége eredményének megismerését kell magában foglalnia.

A Gyulai Törvényszék honlapján minden hét utolsó napján a tárgyalási jegyzékek közzétételre kerülnek, azon túlmenően, hogy e-mailben a sajtólistán szereplő szerkesztőségek felé is megtörténik a továbbításuk. Ez a nyilvánosság felé egy újabb lépés, hiszen így bárki által megismerhetővé válik, aki érdeklődést mutat és ellátogat a bíróság honlapjára.

IX. A bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése

Az új típusú koronavírus járvány miatt bevezetett és az ügyfeleket alapvetően érintő változásokkal kapcsolatos tájékoztatás során is kiemelt szerepet játszott a bírósági honlap, mivel a különböző figyelemfelhívások, illetve az épületben tartózkodás és a belépés rendjére vonatkozó szabályokat tartalmazó közlemények is elhelyezésre kerültek. Emellett a honlapon található részletes ügyféltájékoztató, illetve a szabályzatok, illetve az új eljárásjogi törvényekkel összefüggésben közzétett hiteles információk is a közérthető tájékoztatást célozzák. A honlap aktualizálására külön figyelmet fordítunk.

Az ügyfélszolgálat hatékonyságának, magas színvonalon történő ellátásának elősegítésére a Gyulai Törvényszék elnöke intézkedést adott ki a Gyulai Törvényszék illetékességi területén működő járásbíróóságokon megvalósuló ügyfélszolgálat egységes megszervezése és megtartása érdekében. A telefonon történő előzetes bejelentkezést a járásbíróóságokon a munkaköri leírásában ezzel a feladattal megbízott igazságügyi alkalmazott fogadja és intézi. A bejelentkezés alapján megtörténik az ügyfelek szükséges tájékoztatása annak érdekében, hogy minden szükséges mellékletet, illetékbélyeget elhozzanak az ügyfélszolgálatra a hiánytalan keresetlevél benyújtásához. Emellett évek óta lehetőség van a Gyulai Törvényszék internetes honlapján a bírósági ügyfélszolgálat napokra történő előzetes regisztrációra, valamint közzétételre került a járásbíróóságokon tipikusan előforduló keresetlevelekre vonatkozó tájékoztató is. Elérhetővé vált továbbá az Országos Bírósági Hivatal eljárási kódexek változásaira vonatkozó közérthető ismeretanyag.

A bírósághoz való egyszerű hozzáférést segíti, hogy Békés megye valamennyi bírósági épületében elektronikus információs terminál működik, amelyek nem csupán a bírósági szervezetre és eljárásokra, valamint az ügyelosztási rendekre, szervezeti- és működési szabályzatra vonatkozó adatokat szolgáltatnak, hanem egyes közhasznú információk is elérhetők általa.

Meggyőződésem ezen túlmenően, hogy nagyon fontos, hogy az ügyfelekkel közvetlenül érintkező kezelőirodákban dolgozók, az ügyfélszolgálati napon felvilágosítást nyújtó kollégák szakmailag megfelelően felkészültek, udvariasak és hatékonyak legyenek. Céлом, hogy a tavalyi évben elmaradt és ezt célzó gyakorlatorientált képzés az idén már megtartható legyen, és bekerüljön a minden évben megrendezésre kerülő állandó oktatások közé.

X. Biztonság

A Gyulai Törvényszék elnöke az eddigi vezetői munkája során mindvégig kiemelt jelentőséget tulajdonított a bírósági épületek, a bírósági dolgozók és az ügyfelek biztonságának. Az épületekben található biztonsági rendszerek folyamatos fejlesztésén túl fontosnak tartom az adatbiztonsággal kapcsolatos kockázatok megelőzését is. A törvényszék elnökének erre vonatkozó célkitűzését Informatikai biztonsági képzés, éves szinten kötelező Integritás képzés, valamint az Alkotmányvédelmi Hivatal bevonásával, valamennyi bírósági dolgozóra nézve kötelező Awareness képzések megszervezésével támogattam és kívánom támogatni a jövőben is.

A munkakörnyezet biztonsága szempontjából az új típusú koronavírus megjelenése és elterjedése új kihívásokat eredményezett, azonban a törvényszék és a szervezeti egységek vezetői az aktuális helyzet és az országos döntések folyamatos figyelemmel kísérése és elemzése révén készítették elő a mindenkor feladatokhoz igazodó intézkedéseket a védekezéshez szükséges feltételek biztosítása, a bírósági dolgozók és ügyfelek egészségének megóvása, valamint az aktuális körülményekhez igazodó munkavégzés biztosítása tárgykörökben.

A jövőben változatlanul szükséges a járványügyi helyzet aktuális figyelemmel kísérése és a biztonsági előírások ehhez történő igazítása.

XI. Összegzés

Pályázatom kedvező elbírálása mellett elnökhelyettesként változatlanul végezném a törvényszék elnöke által rám bízott feladatokat és természetesen továbbra is aktívan részt vennék az ítélkezésben. A pályaművemben megfogalmazott célok a törvényszék elnökének pályaművében szereplő célokhoz igazodtak, természetesen az elnökhelyettesi feladatkörök mentén. Meggyőződésem, hogy a megfogalmazott célok eléréséhez az igazgatási vezetőknek együtt kell működniük egymással, a központi igazgatással és valamennyi munkatársunkkal. A célok megfogalmazása mellett, elengedhetetlen a feltételek biztosítása és a folyamatos visszacsatolások elemzése.

Céljaim röviden összefoglalva:

- *az ítélkezés hatékonyságának megőrzése, időszerűségi eredmények fenntartása*
- *az ügyek elhúzódásának megelőzése*
- *a hatályon kívül helyezések, megváltoztató döntések aktuális okainak figyelemmel kísérése – szükség szerint oktatás, képzés szervezése*
- *oktatási terv szakmai együttműködésen alapuló elkészítése*
- *igényekhez igazodó képzések szervezése*
- *a központi, regionális, helyi képzéseken történő részvételek biztosítása, szervezése*
- *nagyobb számú külső előadó felkérése a helyi képzéseken*
- *nyelvi képzés újraindítása*
- *további szakjogász képzések indításához szervezői közreműködés*
- *nemzetközi képzéseken történő részvételek támogatása*
- *bilaterális csereprogramok szervezése*
- *nyílt belső kommunikáció*
- *integritási eredmények megtartása, biztonságtudatot erősítő képzések szervezése*
- *egészséges munkakörnyezet fenntartása*
- *kiegyensúlyozott munkahelyi légkör*
- *informatikai fejlesztésekhez igazodó képzések szervezése*
- *társszervekkel való jó munkakapcsolat megőrzése*
- *közös szakmai napok szorgalmazása*
- *közösséget építő rendezvények szervezése (családi nap, bírósági bál, kirándulás, karácsonyi ünnepség)*

Z á r s z ó

Határozott véleményem, hogy a Gyulai Törvényszék területén működő bíróságok nem csak nagyon időszerűen, de magas színvonalon is működnek, amely valamennyi kollégám hosszú évek óta tartó áldozatos munkájának köszönhető. Az elmúlt időszakban már nem csak bíróként, de igazgatási vezetőként is határtalan büszkeséggel töltött el, mikor időszerűség tekintetében a Gyulai Törvényszék minden évben, minden ítélkezési szinten és ügycsoportban az országos élvonalban végzett.

Ezért köszönettel tartozom, mint ahogy az elmúlt hat évben nyújtott támogatásért és visszajelzésekért is, amelyekből folyamatosan tanultam.

A bíróság iránti 24 éve fennálló elkötelezettséggel, szakmai tudásom legjavával kollégáim iránti tisztelettel és őszinteséggel kívánom ezt követően is segíteni a törvényszék elnökének munkáját, képviselni a törvényszék és a járásbíróságok érdekeit. Készséggel viselem az ezzel járó terheket, változatlanul képesnek és elhivatottnak érzem magam a feladat ellátására.

Tisztelettel kérem bírótársaim és az Országos Bírósági Hivatal elnökének támogatását és bizalmát a fentiek megvalósításához.

Gyula, 2022. április 8.

dr. Csepregi-Matus Éva